

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Інститут гідротехнічного будівництва та цивільної інженерії
Кафедра водопостачання та водовідведення

СИЛАБУС освітньої компоненти

АВТОНОМНІ СИСТЕМИ ВОДОКОРИСТУВАННЯ

Освітній рівень	другий (магістерський)	
Програма навчання	обов'язкова	
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво
Спеціальність	194	Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології
Освітня програма	Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології	
Обсяг освітньої компоненти	4 кредитів ECTS (120 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	Курсова робота	
Форми семестрового контролю	іспит	

Викладачі:

Прогульний Віктор Йосипович, д.т.н., проф., завідувач кафедри водопостачання та водовідведення, varkadia@ukr.net

В процесі вивчення даної освітньої компоненти студенти знайомляться: з основними схемами водокористування басейнів, їх конструкціями, проектуванням та системами для підвищення якості питної води; новими технологічними схемами очищення стічних вод в комбінованих очисних спорудах різних конструкцій з використанням інертних носіїв для біомаси мікроорганізмів, проектуванням з метою глибокого очищення стічних вод.

Передумовами для вивчення освітньої компоненти є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими освітніми компонентами:

- Технічна механіка рідини і газу;
- Водопостачання та водовідведення
- Мікробіологічні процеси очистки природних і стічних вод.

Програмні результати навчання:

ПРН1. Володіти соціально-гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями, формулювати ідеї, концепції з метою застосування в діяльності академічного або фахового спрямування.

ПРН2. Оцінити значення соціально-гуманітарних, природничо-наукових знань, застосовувати їх у пошуку рішень в професійній діяльності, аргументовано інтерпретувати їх результати.

ПРН10. Вибирати комплекс необхідних гуманітарних, природничо-наукових знань та професійної інформації для вирішення питань майбутньої фахової діяльності.

ПРН12. На основі гуманітарних та професійних знань дотримуватися морально-етичних засад у професійній діяльності.

ПРН13. Виявляти, узагальнювати та вирішувати проблеми, що виникають у процесі професійної діяльності, проявляти самостійність та формувати почуття відповідальності за роботу, що виконується.

ПРН14. Проявляти позитивну професійну, соціальну та емоційну поведінку і адаптувати її до системи загальнолюдських цінностей.

ПРН15. Оволодіння навичками працювати самостійно (кваліфікаційна робота), або в групі (лабораторні роботи, включаючи навички лідерства при їх виконанні), уміння отримати результат у рамках обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність та унеможливлення плагіату.

а саме

знати:

- вимоги до якості питної води та особливості водопостачання басейнів;
- технологічні схеми очищення та знезаражування води басейнів та установок для доочищення води, а також методи їх розрахунку;
- фактори, які впливають на процеси біологічної очистки стічних вод в комбінованих очисних спорудах різних конструкцій;
- принципи розрахунку та технологічні параметри комбінованих очисних споруд з інертними носіями.

володіти:

- методиками підбору обладнання та розрахунку басейнів;
- методиками розрахунку автономних систем питного водоспоживання;
- методиками розрахунку комбінованих очисних споруд.

вміти:

- виконувати вибір технологічної схеми очистки води басейнів та установок доочищення води;
- виконувати розрахунки систем водопостачання басейнів та установок доочищення питної води;
- при проектуванні комбінованих очисних споруд застосовувати закономірності анаеробних та аеробних процесів;
- виконувати розрахунки ступенів трьохстадійної системи очистки стічних вод.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№п/ п	Назва тем	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійна
Частина I (семестр 1)					
1.1	Призначення басейнів. Класифікація басейнів. Конструктивні особливості плавальних басейнів.	1	2		2
1.2	Вимоги до якості води в басейнах. Схеми водопостачання та водовідведення басейнів.	1	2		6
1.3	Схеми технологічного водопостачання басейнів. Методи знезараження води басейнів.	1	4		6
1.4	Проблеми якості питної води, рішення цих проблем. Схеми доочищення води. Конструкції локальних установок для доочищення води.	1			6
1.5	Схеми технології доочищення води. Конструкції квартирних установок для доочищення води.	2			4
1.6	Теоретичне обґрунтування доцільності використання спільноти прикріплених та вільноплаваючих мікроорганізмів в комбінованих спорудах біологічної очистки стічних вод.	2			6
1.7	Трьохстадійна біотехнологія очистки стічних вод	2	4		6
1.8	Технологія очистки стічних вод в занурених біофільтрах	2	2		4
1.9	Технологія одномулової нітрифікації-денітрифікації у біологічних реакторах із затопленою ерліфтною системою аерації	1			6
1.10	Приклади технологічних рішень і конструкцій комбінованих очисних споруд	1	4		6
1.11	Технологія біологічної очистки стічних вод в реакторах SBR	1			6
1.12	Анаеробні біореактори для очистки стічних вод	1			6
1.13	Біологічний метод видалення біогенних елементів в очищеній стічній воді	2	6		6
1.14	Спухання активного мулу	2			6
	Всього	20	24		76

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний рівень оцінювання щодо отримання «іспиту» за навчальною дисципліною «Автономні системи водокористування» складає 60 балів і може бути досягнутий наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Курсова робота	1	20	40
Контроль знань:			
- Поточний контроль знань (стандартизовані тести, або усне опитування)	2	40	60
Разом		60	100

Підсумковий контроль знань проводиться для студентів, що не погоджуються з набраною кількістю балів. Здійснюється у вигляді усної бесіди з викладачем (комісією викладачів) за тематикою освітньої компоненти. Максимальна кількість балів, яка може бути отримана за результатами підсумкового контролю – 40.

Курсова робота за темою «Автономні системи водокористування» передбачено в першому семестрі.

Студенту потрібно: виконати розрахунки та підбір обладнання басейнів переливного та скімерного типів, визначити діаметри комунікацій, підібрати установку для знезаражування води.

Робота складається з двох частин: розрахункової та графічної і виконується у вигляді пояснювальної записки, що включає графічну частину (формат А 3).

Методичні рекомендації до виконання розрахунково-графічної роботи [3].

Два рази за семестр проводяться контроль знань – у вигляді усного опитування.

Підсумковий контроль знань здійснюється іспитом.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. ДБН В.2.5 - 74: 2013. Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування. К.: Мінрегіон України. – 2013. – 171 с.
2. СанПиН 2.1.2.1188-03 «Плавательные бассейны. Гигиенические требования к устройству и эксплуатации и качеству воды. Контроль качества».
3. Прогульный В.И., Карпов И.П., Грачев И.А. по дисциплинам «Автономные системы водоснабжения» и «Автономные системы водопользования» для выполнения курсовой работы.
4. Прогульный В.И. Конспект лекций по дисциплине «Автономные системы водоснабжения».

5. Ковальчук, В. А. Очистка стічних вод: Навчальний посібник /В. А. Ковальчук. – Рівне: ВАТ «Рівненська друкарня». - 2003. – 622 с.
6. Яковлев, С. В. Водоотведение и очистка сточных вод: Учебник для вузов/ С. В. Яковлев, Ю. В. Воронов. – М.: АСВ, 2009 – 704 с.
7. ДБН. В.2.5-75:2013 Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування. К.: Мінрегіон України. – 2013. – 128 с.
8. Епоян С. М. Локальна очистка побутових стічних вод в неканалізованих районах: Монографія/ С. М. Епоян, Л. О. Фесік, Н. В. Сорокіна – Одеса: ОДАБА. 2016. – 120 с. з іл. ISBN 978-617-7195-25-1.
9. Фесік Л.О., Сорокіна Н.В. Біотехнології комбінованих очисних споруд: Навчальний посібник. Одеса: ОДАБА. - 2017. – 192 с. ISBN 978-617-7195-37-4.
10. Фесік Л.О. Конспект лекцій по дисципліні «Автономні системи у водогосподарському комплексі».
11. Фесік Л.О., Сорокіна Н.В. Методичні вказівки по дисципліні «Автономні системи у водогосподарському комплексі» до виконання курсового проекту. Одеса: ОДАБА. - 2020. – 49 с.

Допоміжні джерела інформації

1. Колоша А.Н. Бассейны от «А» до «Я». Киев, 2010, 441 с.
2. Куликов Н.И. Очистка муниципальных сточных вод с повторным использованием воды и обработанных осадков: (теория и практика)/ Н.И. Куликов, А.Н. Ножевникова, Г.М. Зубов. М.: Логос, 2014. – 396 с.
3. Саблій Л.А. Фізико-хімічне та біологічне очищення висококонцентрованих стічних вод: Монографія/ Л.А. Саблій. Рівне: НУВГП, 2013. – 291 с.
4. Колесников В.П. Современное развитие технологических процессов очистки сточных вод в комбинированных сооружениях/ В.П. Колесников, Е.В. Вильсон. Ростов на Дону: Изд. «Юг», 2005. – 212 с.